

Pozsony, 1969. március 25. Duray Miklós beszámolója az Új Ifjúságban a magyar ifjúság képviselőinek a Gyermekek- és Ifjúsági Szervezetek Társulása március 10–12-i prágai országos alakuló kongresszusán való részvételéről.

A PRÁGAI KONGRESSZUS TANULSÁGAI

Pozsony után Prága, 1969. március 10., 11., 12. Talán egy mondattal is jellemezni lehetne a prágai konferencia lényegét: Az ifjúság egységének demonstrálása, nagy költséggel, kevés eredménnyel. Főleg azért kis eredménnyel, mert a létrejött dokumentumok ellenére elég nagy ellentétek merültek fel a konferencián. A magyar ifjúságot öt központi tanácsstagunk képviselte: Ing. Duka Zólyomi Árpád, Ing. Böjtös József, Farkas Veronika, Pásztor Árpád és Duray Miklós. Ing. Duka Zólyomi tagja volt a kongresszus munkaelnökségének, Ing. Böjtös a statútumbizottságnak és Duray a programbizottságnak.

A kongresszus gyakorlati célja az volt, hogy létrehozza a csehországi és a szlovákiai gyermek- és ifjúsági szervezetek szövetségének, illetve a katona-ifjúság központi föderációját, elfogadja a föderáció programnyilatkozatát és statútumát.

A programnyilatkozási javaslat általános értelemben megemlítette a nemzetiségi ifjúságot is. Ezért a kongresszuson résztvevő Lengyel Ifjúsági Szövetség és az Ukrán Ifjúság Központi Tanácsa, illetve a Magyar Ifjúság Központi Tanácsának képviselői közös megegyezés alapján javaslatot terjesztettek a programbizottság elé, olyan értelemben, hogy a program deklarálja a nemzetiségi ifjúság saját szervezetének megalakítására való jogát. A programjavaslatban a következő eredeti megfogalmazás szerepel: „A nemzetek és nemzetiségek saját politikai, társadalmi és kulturális fejlődésére való joga ne csak deklarálni legyen, hanem megtöltve konkrét tartalommal is.” A programbizottság magyar képviselője által előterjesztett kiegészítés, mely közvetlenül kapcsolódott az előbbi mondathoz, a következő volt: „...úgy, hogy a nemzetiségi fiatalságnak szintén biztosítva legyen a joga a saját szervezete alakítására és fejlesztésére.” A programbizottság 12 szavazattal 2 ellenében elfogadta a javaslatot.

A plénum előtt előterjesztett végleges programnyilatkozási javaslat a szlovák képviselők részéről negatív visszhangra talált, mégpedig az általunk előterjesztett kiegészítő javaslat miatt, mely hatórás vitát váltott ki. A cseh és a katona-ifjúság részéről nagy támogatásban részesült javaslatunk. A szlovákiai küldöttség több ízben visszavonult tanácskozássra, amelyen többek között felszólítottak, hogy vonjuk vissza a javaslatunkat, illetve fogadjunk el kompromisszumot. A szlovák delegáció által előterjesztett kompromisszumos javaslat szintén elfogadhatatlan volt számunkra. Az erről a kérdésről folyó vitában felszólalt Szymik lengyel küldött, doc. Bača ukrán küldött, Ing. Duka Zólyomi és Duray a mi képviselőnk részéről. Tekintettel arra, hogy nem tudtunk elfogadható megállapodásra jutni, ezért a kongresszus munkaelnöksége visszavonult tárgyalni és elvetette javaslatunkat. Végeredményben kis nyelvtani módosítással az eredeti javaslatot fogadta el a kongresszus.

A statútumról folyó vitában is nagyobb részt a szlovákiai delegáció nézetei érvényesültek, főleg a bennünket is érintő két pontban. Mégpedig, hogy a Központi Föderációt az ország önálló ifjúsági szervezetei és csoportosulásai alkossák. („Csoportosulás”

azért, mert a statútumbizottság tekintetbe vette azt, hogy Szlovákiában a magyar és ukrán fiatalok, illetve a táborozók és a klubtársulás nem kapott önálló működési engedélyt.) Továbbá a Központi Tanácsot az önálló szervezetek és csoportosulások egy-egy küldötte képezte. A szlovákiai delegáció állásfoglalásának hatására a Központi Tanácsot mégis a paritás elve alapján hozták létre és a megfogalmazásból a „csoportosulás” került ki. Ennek ellenére a prágai Központi Tanácsba delegálták Ing. Duka Zólyomi Árpádot is. A nemzetközi bizottságban Futó Endre prágai főiskolás képvisel bennünket.

A kongresszus március 12-én, délután ért véget. Tanulsága az volt, hogy még korántsem oldották meg az ifjúsági mozgalom belső problémáit. A kongresszusnak egyik alapvető problémája a demokratikus elvek betartása volt, melyek bizony nem minden esetben érvényesültek. Számunkra sajnos, mindkét esetben a cseh- és morvaországi ifjúság javára billent a mérleg.

–dy–

Új Ifjúság, 1969. március 25. 1. p.

90

Pozsony, 1968. április 8. A szlovák kormány 103. sz. határozata a kormány Nemzetiségi Tanácsának személyi összetételéről, statútumáról és ügyrendjéről.

U Z N E S E N I E

VLÁDY SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

z 8. apríla 1969 číslo 103

k návrhu na zloženie, štatút a rokovací poriadok Rady pre národnosti vlády Slovenskej socialistickej republiky

V l á d a

A. m e n u j e

Radu pre národnosti v tomto zložení:

1. D o b o s Ladislav, minister SSR, predseda Rady pre národnosti
2. doc. dr. B a j c u r a Ivan, CSc. prodekan Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove, podpredseda Rady pre národnosti

Členovia:

3. Č a b i n a k Ivan, riaditeľ Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku
4. dr. D a n i s Tomáš, profesor Strednej ekonomickej školy v Rimavskej Sobote
5. F ó n o d Zoltán, vedúci oddelenia kultúry v redakcii Új Szó
6. J e l í n e k Teodor, vedúci katedry Krajskej politickej školy v Banskej Bystrici
7. K a r d o s Štefan, odborný asistent Katedry marxizmu-leninizmu Pedagogickej fakulty v Nitre